

PATVIRTINTA

Kauno Juozo Naujalio muzikos gimnazijos

Direktorius 2019-11-11 d. įsakymu Nr. VĮ- 94

KAUNO JUOZO NAUJALIO MUZIKOS GIMNAZIJOS KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno Juozo Naujalio muzikos gimnazijos krizių valdymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja krizių valdymą gimnazijoje, krizių valdymo komandos narių funkcijas, darbo organizavimą ir bendradarbiavimą su gimnazijos vaiko gerovės komisija bei institucijų bendradarbiavimą krizių valdymo gimnazijoje metu.

2. Krizių valdymo tikslas:

2.1. užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdymo procesas gimnazijoje vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų;

2.2. užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

3. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

Krizinė situacija – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kt;

Krizė gimnazijoje – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą gimnazijos bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę gimnazijos bendruomenės dalį.

Krizės valdymas gimnazijoje – veiksmai, kuriuos atlieka gimnazijos krizių valdymo komanda, gimnazijos vaiko gerovės komisija ir savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos krizių valdymo komanda siekdama įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizių valdymas apima pagalbos organizavimą, gimnazijos bendruomenės (įskaitant tėvus) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, pasirūpinimą gimnazijos bendruomenės narių saugumu ir pan.

Krizės valdymo gimnazijoje komanda – gimnazijoje nuolat veikianči krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų.

4. Tvarkos aprašas parengtas ir organizuojamas vadovaujantis Rekomendacijomis dėl krizių valdymo mokyklose, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. V-229), Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 „Dėl Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ bei atsižvelgiant į Lietuvos visuomenės informavimo etikos kodeksą (<http://www.etikoskomisija.lt/teisineinformacija/etikos-kodeksas/item/69-lietuvos-visuomenes-informavimo-etikos-kodeksas>, metodinę medžiagą Mokyklų krizių valdymo komandoms „Krizių valdymas mokyklose“ (<http://sppc.lt/index.php?1032120711>).

5. Visi krizės valdymo gimnazijoje komandos nariai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniais ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

II SKYRIUS KRIZIŲ VALDYMO GIMNAZIJOJE ORGANIZAVIMAS

6. Gimnazijos komandos paskirtis – pasirengti konstruktyviai reaguoti į krizę, o įvykus krizei – koordinuotai ir veiksmingai organizuoti krizės pasekmių įveikimą, užtikrinti krizės paveiktiems

gimnazijos bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą, atkurti įprastą gimnazijos bendruomenės veiklą.

7. Gimnazijos komandą sudaro direktorius, direktoriaus pavaduotojai ugdymui, direktoriaus pavaduotojas administracijai ir ūkiui, socialinis pedagogas, psichologas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas. Įstaigos krizių valdymo komanda bendradarbiauja ir veikia kartu su gimnazijos Vaiko gerovės komisija. Komandos sudėtį tvirtina gimnazijos direktorius.

8. Gimnazijos komanda krizės valdyme atlieka šias funkcijas:

8.1. kartu su Vaiko gerovės komisija (toliau - VGK) parengia preliminarų krizės valdymo veiksmų planą, kuriame numato krizės valdymo veiksmus (toliau – krizės valdymo veiksmų planas) (1 priedas);

8.2. įvykus krizei kartu su VGK konsultuojasi su Kauno pedagogine psichologine tarnyba, peržiūri preliminarų krizės valdymo veiksmų planą pritaikant jį esamai krizės situacijai ir įvertina gimnazijos turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus, prireikus, išskviečia psichologinės pagalbos teikėją (-us), reguliariai aptaria esamą krizės situaciją ir tolesnius krizės valdymo veiksmus. Pasikeitus aplinkybėms priima sprendimą:

8.2.1. koreguoti krizės valdymo veiksmų planą;

8.2.2. sustabdyti krizės valdymo veiksmus. Sustabdžius krizės valdymo veiksmus aptaria krizės valdymo eigą ir numato postvencinius veiksmus.

9. Gimnazijos komandos narių funkcijos:

9.1. Gimnazijos komandos vadovas - direktorius:

9.1.1. vadovauja gimnazijos komandos darbui;

9.1.2. užtikrina, kad, nesant kurio nors komandos nario, jo funkcijoms krizės valdyme atlikti būtų paskirtas kitas gimnazijos darbuotojas;

9.1.3. užtikrina, kad komandos nariams dalyvaujant krizės valdymo veikloje būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui dirbti;

9.1.4. rūpinasi, kad komandos nariai ir kiti gimnazijos darbuotojai, paskirti jų funkcijoms krizės valdyme atlikti, įgytų krizės valdymo kompetencijų ir tobulintų kvalifikaciją šioje srityje;

9.1.5. inicijuoja gimnazijos komandos posėdžius krizės valdymo klausimams svarstyti. Gimnazijos komandos posėdžiai krizės valdymo organizaciniais klausimams (narių funkcijoms krizės valdyme pasiskirstyti, preliminariam krizės valdymo veiksmų planui sudaryti, planuoti dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kita) aptarti organizuojami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per metus;

9.1.6. įvykus krizei, nedelsiant informuoja Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją ; prireikus – kitas institucijas;

9.1.7. įvykus krizei, susisiečia su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie krizę bus pateikta gimnazijos bendruomenei (gimnazijos administracijai, mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

9.1.8. krizės metu nedelsiant sušaukia ir informuoja apie krizę gimnazijos krizių valdymo komandą ir VGK;

9.1.9. informuoja gimnazijos administraciją ir mokytojus apie krizės valdymo organizavimo veiksmus ir pateikia informaciją apie krizę gimnazijos darbuotojams, užtikrina, kad mokytojai nedelsiant (ne vėliau kaip kitą ugdymo dieną) vienu metu, mažoms mokinių grupėms (klasėse) praneštų informaciją apie krizę. Esant poreikiui, pateikia informaciją žiniasklaidai;

9.1.10. iškvietus psichologinės pagalbos teikėją (-us), informuoja Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją;

9.1.11. mokinio ir (ar) gimnazijos darbuotojo mirties atveju pasirūpina, kad jo asmens duomenys būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių ir kita; mirusiojo daiktus perduoda artimiesiems.

9.2. Psichologas:

9.2.1. įvykus krizei, vertina situaciją gimnazijoje (labiausiai krizės paveiktus gimnazijos bendruomenės narius, bendrą gimnazijos bendruomenės mikroklimatą, psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir gimnazijos vidinius resursus, reikalingus psichologinei pagalbai teikti;

9.2.2. bendradarbiaudamas Švietimo, mokslo ir sporto ministerija organizuoja psichologinės pagalbos gimnazijos bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);

9.2.3. labiausiai krizės paveiktiems gimnazijos bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir (ar) teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir (ar) teikia psichologinę pagalbą gimnazijos bendruomenės nariams (rengia pokalbius su bendruomenės nariais, konsultuoja gimnazijos bendruomenės narius individualiai ar grupėmis).

9.3. Direktoriaus pavaduotoja ugdymui:

9.3.1. reguliariai atnaujina gimnazijos komandos narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą gimnazijos komandos nariams ir bendruomenei;

9.3.2. bendradarbiaudama su VGK, psichologinės pagalbos teikėju (-ais) ar Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, gimnazijos komandos vadovu, parengia informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas gimnazijos bendruomenei, prirėikus ir žiniasklaidai, bei pateikia šią informaciją gimnazijos komandos vadovui;

9.3.3. konsultuoja gimnazijos komandos vadovą, mokytojus, kaip informuoti apie krizę mokinius ir žiniasklaidą;

9.3.4. užtikrina, kad mokiniai apie įvykį būtų informuojami visose klasėse vienu metu.

9.3.5. paruošia informaciją apie krizę ir praneša mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

9.3.6. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą.

9.4. Direktoriaus pavaduotoja meniniam ugdymui:

9.4.1. konsultuoja muzikinių dalykų mokytojus, kaip informuoti apie krizę mokinius;

9.4.2. užtikrina, kad mokiniai apie įvykį būtų informuojami visose klasėse vienu metu;

9.4.3. rūpinasi informacijos sklaida apie pagalbos galimybes gimnazijoje.

9.5. Narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą – direktoriaus pavaduotojas administracijai ir ūkiui:

9.5.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme gimnazijos bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių gimnazijos bendruomenės narių saugumą, ir informuoja komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prirėikus išskviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

9.5.2. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą.

9.6. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas:

9.6.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei gimnazijos bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus gimnazijos bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą ir informuoja gimnazijos komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prirėikus išskviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112 arba greitosios pagalbos telefonu 033);

9.6.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti;

9.6.3. numato vietą (-as) gimnazijoje, kur galėtų būti teikiama pirmoji medicininė pagalba;

9.6.4. po krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

9.7. Socialinis pedagogas:

9.7.1. esant būtinybei, bendradarbiauja su įvairiomis organizacijomis ir struktūromis

9.7.2. kaupia informaciją apie labiausiai įvykio paveiktus asmenis;

9.7.3. nesant visuomenės sveikatos priežiūros specialisto, nustato sužeistus gimnazijos bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą;

9.7.4. kaip pagalbos teikėjas teikia emocinę paramą mokiniams ir gimnazijos darbuotojams krizės metu

9.7.5. padeda mokytojams pasiruošti pokalbiams.

9.8. Mokytojai:

9.8.1. rengia pokalbius klasėse;

- 9.8.2. neleidžia sklisti gandams;
- 9.8.3. atsako į mokinių klausimus;
- 9.8.4. sudaro galimybę mokiniams laisvai reikšti mintis;
- 9.8.5. identifikuoja mokinius, kuriems reikia pagalbos;
- 9.8.6. palaiko ryšius su tėvais;
- 9.8.7. suteikia informaciją kur ir kaip mokiniai bei tėvai gali gauti pagalbą;
- 9.8.8. vykdo užsiėmimus, švelninančius patirtą traumą.
- 10. Veiksmai, įvykus krizinei situacijai:
  - 10.1. Nedelsiant po įvykio:
    - 10.1.1. sukviesti Krizių komandą, prisiminti kiekvieno funkcijas ir atsakomybę;
    - 10.1.2. prieš prasidedant pamokoms, sukviesti mokytojų pasitarimą, kurio metu instrukuoti mokytojus apie tai, kaip reikėtų pateikti informaciją mokiniams;
    - 10.1.3. pateikti rekomendacijas, kaip padėti vaikams reikšti emocijas ir reaguoti į įvykį;
    - 10.1.4. priminti pagrindines Krizių komandos narių ir mokytojų funkcijas;
    - 10.1.5. suteikti informaciją apie tai, kur ir kaip bus teikiama pagalba;
    - 10.1.6. suteikti neatidėliotiną pagalbą tiems, kuriems jos labiausiai reikia;
    - 10.1.7. pirmosios dienos pabaigoje aptarti pagrindinius dienos įvykius, numatyti svarbiausius kitos dienos veiksmus.
  - 10.2 Kitą dieną:
    - 10.2.1. organizuoti tolesnį pagalbos teikimą Kauno Juozo Naujalio muzikos gimnazijos bendruomenės nariams;
    - 10.2.2. vykdyti šviečiamąją veiklą, slopinti gandus;
    - 10.2.3. aptarti tėvų informavimą ir prevencinio švietimo klausimus;
    - 10.2.4. dienos pabaigoje aptarti pagrindinius įvykius, numatyti tolesnius veiksmus.
  - 10.3. Vėlesnėmis pirmosios savaitės dienomis:
    - 10.3.1. organizuoti trumpus esamos situacijos aptarimus;
    - 10.3.2. tęsti numatytą pagalbos priemonių įgyvendinimą.
  - 10.4. Krizių komandai nusprendus, kad situacija normalizavosi, veikla nutraukiama.
- 11. Kauno Juozo Naujalio muzikos gimnazijos Krizių komanda, įgyvendinusi krizės valdymo plane numatytus veiksmus, įvertina krizės valdymo veiksmų sėkmingumą ir priima reikiamus sprendimus bei koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.
- 12. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija teikia informaciją gimnazijos komandai ir VGK apie psichologinės pagalbos teikėją (-us), konsultuoja gimnazijos komandą dėl krizės valdymo veiksmų ir psichologinės pagalbos teikimą krizės metu.

KRIZĖS VALDYMO VEIKSMŲ PLANAS

1. Gimnazijos bendruomenės narys, gavęs informaciją apie krizę mokykloje, nedelsdamas informuoja gimnazijos komandos vadovą Raimundą Simanavičių, tel.: 8 667 44150.

Jam nesant, administracijos atstovą, kuris laikinai pavaduoja gimnazijos direktorių.

2. Gimnazijos komandos vadovas susisiekiama su nukentėjusiojo asmens artimaisiais ir (ar) policija patikslina krizės faktus (kas, kur ir kada įvyko) ir informaciją, kuri galėtų būti pateikta gimnazijos bendruomenei.

3. Gimnazijos komandos vadovas nedelsdamas sušaukia krizių valdymo komandos ir vaiko gerovės komisijos posėdį.

Gimnazijos komandos narių vardai, pavardės, telefono Nr., funkcijos krizės valdymo metu:

1. Rasa Kinaitienė, psichologė, tel.: 8 667 44157 – atsakinga už psichologinės pagalbos organizavimą ir/ar teikimą;

2. Jurgita Jablonskienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, tel.: 8 667 44148 – atsakinga už komunikaciją;

3. Artūras Stankevičius, pavaduotojas administracijai ir ūkiui, tel.: 8 667 44156– atsakingas už saugumo priemonių organizavimą;

4. Vilma Pavlovienė, visuomenės sveikatos priežiūros specialistė, jai nesant Gintarė Kolpakova, socialinė pedagogė, tel.: 8 667 44152 – atsakinga už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą;

4. Gimnazijos komandos vadovas informuoja apie krizę Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos atstovą – Arvydą Vaitiekėną, tel. Nr. (8 5) 2191522, el. p. arvydas.vaitiekenas@smm.lt

5. Gimnazijos komanda kartu su vaiko gerovės komisija posėdžio metu aptaria šiuos klausimus (priklausomai nuo konkrečios krizės situacijos posėdžio darbotvarkė gali būti papildyta įtraukiant kitus aktualius klausimus arba sutrumpinta, jei kai kurie klausimai neaktualūs konkrečios krizės situacijoje):

5.1. Įvertina krizės paveiktų asmenų grupes (kurie bendruomenės nariai gali būti labiausiai paveikti);

5.2. Įvertina turimus psichologinės pagalbos gimnazijoje resursus, jei jų nepakanka, kreipiamasi į psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir informuoja Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją.

Psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) vardas, pavardė, telefono nr., el. paštas: Kauno pedagoginės psichologinės tarnybos psichologinio skyriaus konsultavimo vadovė Gita Žukovskienė, tel. nr. (8-37) 423284, el. p. gita.psichologai@gmail.com

5.3. Sutaria, kokia informacija apie krizę ir jos valdymo veiksmus bus pateikiama atskiroms gimnazijos bendruomenės grupėms (mokiniam, tėvams (globėjams, rūpintojams), mokyklos darbuotojams, žiniasklaidai). Taip pat sutaria, kas, kada ir kokia forma pateiks parengtą informacinį tekstą;

5.4. Esant būtinybei sprendžia apie papildomų civilinės saugos ir (ar) greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą (policijos ir (ar) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvietimą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

5.5. Svarsto būtinybę informuoti apie krizę kitas įstaigas ar institucijas (pvz., Vaiko teisių apsaugos skyrių, kitas mokyklas, kurias gali paveikti krizė ar kt.) ir bendradarbiauti su jomis organizuojant ar vykdant krizės valdymo veiksmus;

5.6. Mirties atveju aptaria dalyvavimą laidotuvėse (visi mokyklos bendruomenės nariai turi būti informuoti apie laidotuvių laiką ir vietą; laidotuvėse dalyvauja tik norintys mokyklos bendruomenės nariai);

5.7. Atsižvelgus į konkrečios krizės aplinkybes ir remiantis posėdžio metu priimtais sprendimais kartu su V GK, rekomenduotinai konsultuojantis su Švietimo, mokslo ir sporto

ministerija ir Kauno pedagogine psichologine tarnyba, tikslina preliminarų krizės valdymo veiksmų planą;

5.8. Numato kito gimnazijos komandos posėdžio vietą ir laiką.

6. Apie krizę informuojama gimnazijos bendruomenė.

7. Labiausiai nukentėjusiems asmenims teikiama psichologinė ir (ar) kita pagalba.

8. Pasirūpinama, kad visiems bendruomenės nariams būtų prieinama informacija apie psichologinės pagalbos galimybes.

9. Mokinio ar kito bendruomenės nario mirties atveju pasirūpinama, kad jo vardas, pavardė būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių, pasirūpinama mirusiojo daiktais.

10. Gimnazijos komanda reguliariai aptaria krizės valdymo veiksmų eigą, veiksmingumą, prireikus keičia, koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.
